

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Лібералізація валютного регулювання: проект закону «Про валюту»

Заступник Голови НБУ
Олег Чурій

5 березня 2018

Коротке резюме

Поточний стан

- **Нормативно-законодавча база:** застаріла та переобтяжена
- **Угода про асоціацію з ЄС:** Україна має адаптувати валютне законодавство до норм ЄС.

Пропонований шлях розвитку

Прийняти Закон «Про валюту», що відповідатиме нормам ЄС та встановлюватиме свободу руху капіталу

Попередній прогрес

- ✓ **Затверджено концепцію** лібералізації валютного регулювання
- ✓ **Підготовлено проект** нового закону

Мета

Погодити проект Закону України «Про валюту», **передати до Парламенту** для його прийняття

Проблема: застаріле законодавство унеможлиблює перехід до ліберальних принципів. Вирішення: потрібен новий закон

Скасування застарілого регулювання, заснованого на Декреті КМУ «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» дасть НБУ можливість:

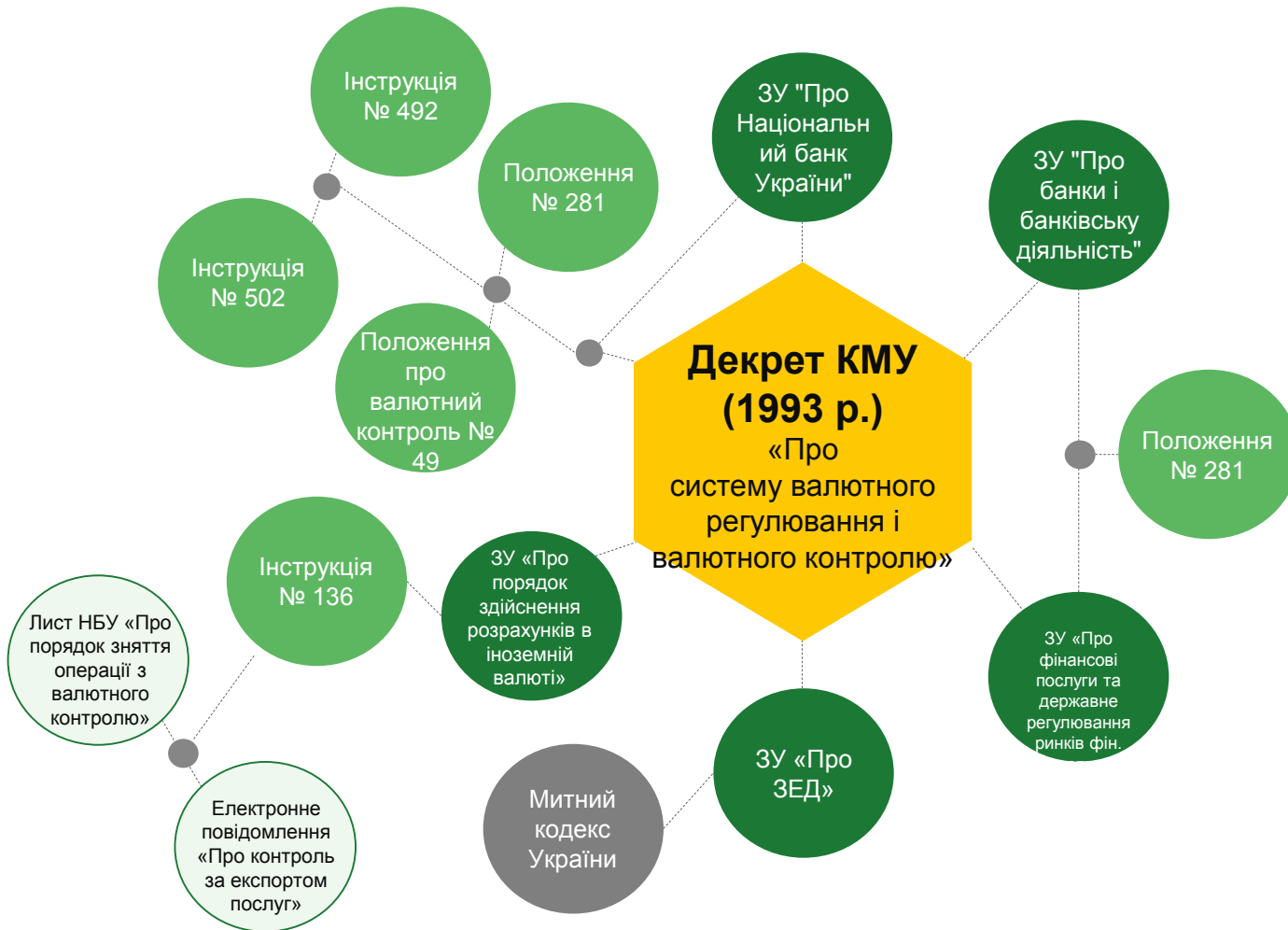
- ✓ Дозволити українцям інвестувати за кордон **без** отримання індивідуальних ліцензій;
- ✓ Подовжити для бізнесу граничний строк для розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів **понад 180 днів**;
- ✓ Зняти неефективний адміністративний **тиск на банки** та їх **клієнтів**;
- ✓ Зняти зайвий валютний контроль із дрібних операцій (наприклад, фінансовий моніторинг починається із **150 тис. грн.**);
- ✓ Скасувати/послабити санкції за порушення валютного регулювання (зараз **штраф 100%** від суми операції)

Проблема: законодавство складне, заплутане та суперечливе. Вирішення: потрібен новий закон – єдиний, рамковий, простий

СЬОГОДНІ

Заплутана «павутина» нормативного регулювання

В МАЙБУТНЬОМУ

Чітка ієрархічна система

Новації цільової ліберальної моделі валютного регулювання

Принципи	Коментар
1 Свобода проведення валютних операцій	<ul style="list-style-type: none">• Дозволено все, що прямо не заборонено законом
2 Валютні цінності	<ul style="list-style-type: none">• Національна валюта• Банківські метали• Іноземна валюта
3 Усі розрахунки в гривні, крім	<ul style="list-style-type: none">• Іноземних інвестиції• Операцій небанк. установ• Банківських та фін. послуг• Інших, визначених НБУ
4 Лише два типи ліцензій	<ul style="list-style-type: none">• Банківська (містить в собі і валютну)• Валютна – для небанківських фінансових установ
5 Валютний нагляд	<ul style="list-style-type: none">• Органи: НБУ, ДФС• Агенти: уповноважені банки
6 Валютні обмеження короткотривалі, антикризові заходи	<ul style="list-style-type: none">• Вводяться на підставі рекомендацій Ради з фінстабільності• Строк – до 6 місяців з можливістю пролонгації

Яким стане цільове валютне регулювання завдяки Закону?

ЯК Є

ЯК БУДЕ

ДОЗВОЛЕНІ ЛИШЕ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПРЯМО ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЕКРЕТОМ

ДОЗВОЛЕНІ ВСІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПРЯМО НЕ ЗАБОРОНЕНІ ЗАКОНОМ

ГЕНЕРАЛЬНІ ЛІЦЕНЗІЇ
6 ТИПІВ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЛІЦЕНЗІЙ

- ОДНА ГЕНЕРАЛЬНА ЛІЦЕНЗІЯ
- ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЛІЦЕНЗІЙ НЕМАЄ

ВСІ ОПЕРАЦІЇ ПІДПАДАЮТЬ ПІД ВАЛЮТНИЙ КОНТРОЛЬ

ВАЛЮТНИЙ НАГЛЯД ДЛЯ ОПЕРАЦІЙ НА СУМУ, ЩО ПЕРЕВИЩУЄ ПОРІГ ФІН МОНІТОРИНГУ (150 ТИС. ГРН)

ГРАНИЧНИЙ СТРОК РОЗРАХУНКІВ ЗА ОПЕРАЦІЯМИ ЗЕД БІЛЬШЕ 180 ДНІВ

БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО СТРОКІВ ЗАКРИТТЯ КОНТРАКТІВ ЗЕД ЗБИРАЄТЬСЯ ДЛЯ СТАТИСТИЧНИХ ЦІЛЕЙ

РЕЄСТРАЦІЯ КРЕДИТІВ З-ЗА КОРДОНУ

ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ СТАТИСТИЧНИХ ЦІЛЕЙ

ПРИПИНЕННЯ ЗЕД ПРИ ПОРУШЕННІ СТРОКІВ ЗАКРИТТЯ КОНТРАКТІВ

НЕМАЄ

ДЕКЛАРУВАННЯ ВАЛЮТНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗА КОРДОНОМ

НЕМАЄ

Закон «Про валюту» починає діяти: що зміниться одразу?

Інвестування за кордон в рамках лімітів не вимагає індивідуальних ліцензій

Нагляд за дотриманням лімітів замість контролю за операціями

Реєстрація кредитів від нерезидентів не потрібна

Граничний строк розрахунків за операціями ЗЕД більше 180 днів

Відмінюються валютний контроль для операцій ЗЕД нижче порогового рівня (150 тис. грн.)

Скасування санкцій у вигляді:

- Штрафу в розмірі 100% від суми операцій;
- Припинення зовн.-економ. діяльності при порушенні строків закриття контрактів.

Завдяки скасуванню валютного нагляду для операцій на суму понад 150 тис. грн. скоротиться навантаження на банки та їх клієнтів

СЬОГОДНІ

Купівля/переказ валюти
до 150 тис. грн. (в еквіваленті) – це:

- **1 000 000** операцій в рік по системі
- **40%** від усієї кількості таких операцій
- **Всього 3%** від загальної суми таких операцій

В УМОВАХ ЗАКОНУ «ПРО ВАЛЮТУ»

Скасування валютного
нагляду для:

1 000 000
операцій в рік,

або **40%** від
кількості,
або **3%** від суми цих
операцій

Кінцева модель законодавства відповідатиме принципам ЄС

★ **Статті 144-147 Глави 7 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС, ЄСАР і їхніми державами-членами, з іншої сторони**

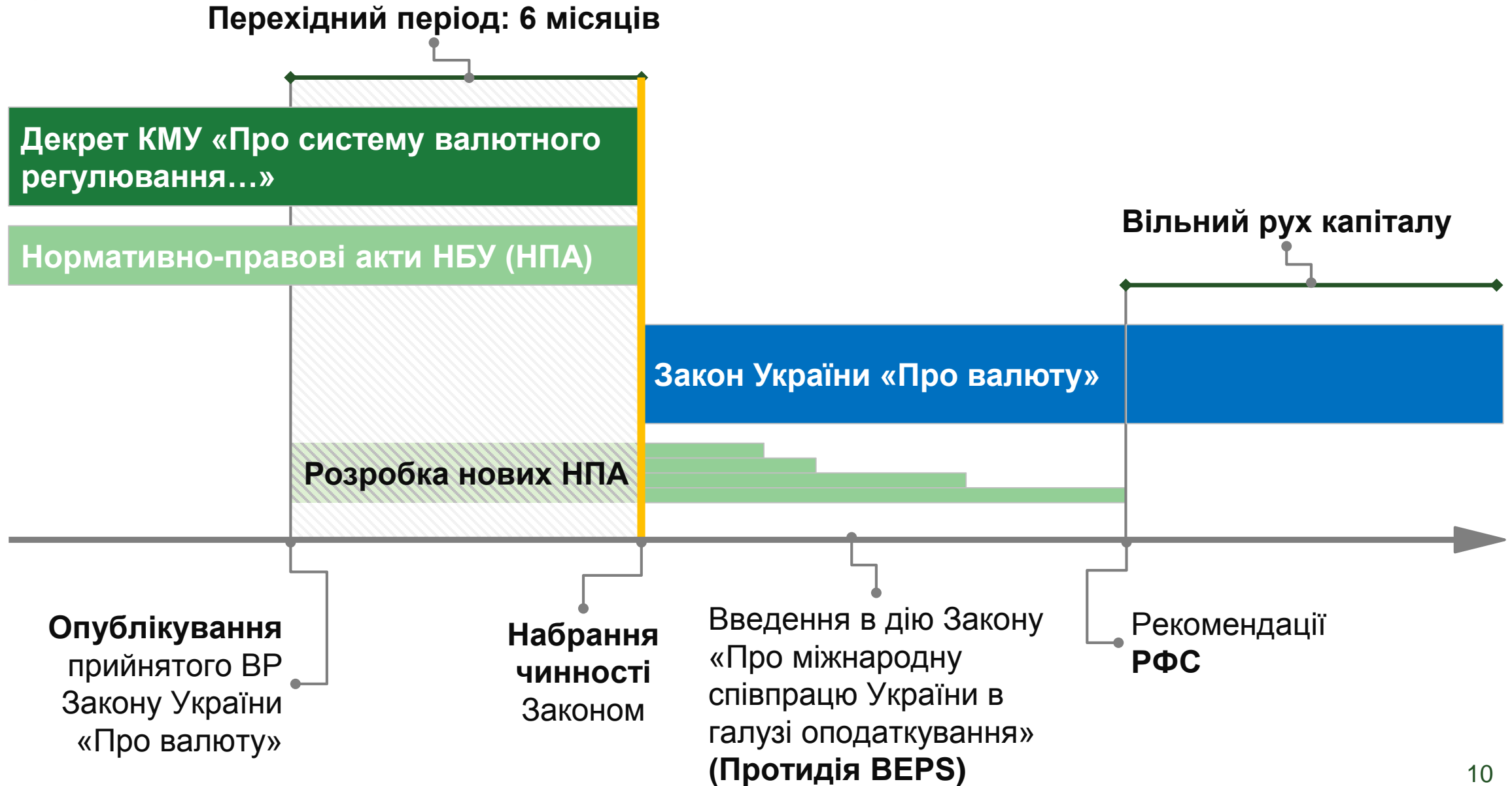
★ **Директива Рада Європейських Співтовариств 88/361 (щодо заборони обмеження руху капіталу)**

★ **Звіт FATF Money Laundering Through the Physical Transportation of Cash (жовтень 2015)**

Завдяки імплементації цих документів Україна отримає переваги внутрішнього ринку фінансових послуг ЄС

Перехід від Декрету до нового закону

Проект Закону «Про валюту» підтриманий світовими та українськими партнерами

Міжнародний валютний фонд:

...would allow Ukraine to reap the benefits of capital flows...

Американська торгова палата:

...оптимізує процес оплати, безпосередньо в іноземній валюті, та зміцнить національну валюту.

Європейська Комісія:

...is a fair step towards the implementation of the Association Agreement...

Європейська бізнес асоціація:

...буде єдиним рамковим законом, що регулюватиме питання організації валютного регулювання.

Європейський банк реконструкції і розвитку:

...endeavor to attract foreign investments, create the right conditions for efficient allocation of capital...

Незалежна асоціація банків України:

...Закладає необхідну основу для ефективної дебіюрократизації процедур валютного регулювання.